

Økonomisk-politisk kalender

Den økonomisk-politiske kalender for perioden primo 2013 og frem indeholder en summarisk oversigt over vigtige økonomisk-politiske indgreb og begivenheder. Anmærkningerne anført i parentes fx (L 209) henviser til Folketingets nummerering af lovforslaget.

2013

25. jan. Nationalbanken hæver udlånsrenten

Nationalbanken hæver udlånsrenten med 0,10 procentpoint (10 basispoint) fra 0,20 pct. til 0,30 pct.

8. feb. Statslige overenskomster

Staten, CFU – Centralorganisationernes Fællesudvalg og AC (Akademikernes Centralorganisation) når til enighed om en ny 2-årig overenskomst på statens område. Blandt hovedpunkterne er:

- Den samlede økonomiske ramme udgør 0,0 pct. i 2013 og 1,1 pct. i 2014.
- Reguleringsordningen, som årligt korrigerer lønstigningerne i det offentlige med 80 pct. af forskellen til de private lønstigninger, videreføres.
- Alle gymnasielærere får ensartede arbejdstidsvilkår. De nuværende arbejdstidsaftaler erstattes af en ny model, der ligger tæt op af arbejdstidsreglerne for øvrige offentligt ansatte akademikere.

16. feb. Kommunale overenskomster

Kommunernes Landsforening (KL) og Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO) indgår forlig om en ny 2-årig overenskomst for de ansatte i kommunerne.

- Den samlede ramme udgør 0,7 pct. i 2013 og 1,21 pct. i 2014.
- Som i staten videreføres reguleringsordningen, som binder lønstigninger i det private og offentlige sammen.

25. feb. Forslag til kontanthjælpsreform

I regeringens udspil til en reform af kontanthjælpen – *Alle kan gøre nytte* – er det især de unge, regeringen vil sætte ind overfor. Kontanthjælpen skal afskaffes for unge under 30 år uden uddannelse, og der indføres i stedet en ny ydelse - uddannelseshjælp - der ligger på niveau med SU'en. Et andet af hovedelementerne i forslaget er afskaffelsen af det såkaldte matchsystem.

26. feb. Forslag til vækstplan

Regeringens præsenterer sit bud på en vækstplan, som skal forhandles med de øvrige partier i Folketinget: *Vækstplan DK – stærke virksomheder, flere job*. Udspillet indeholder tre reformspor frem mod 2020:

1. Reform der forbedrer vilkår for private virksomheder.
2. Reform som øger uddannelsesniveau og beskæftigelse.
3. Reform af den offentlige sektor samt holdbare offentlige finanser.

25. mar. Økonomisk hjælp til Cypern

EU og Den Internationale Valutafond beslutter efter forhandling med Cypern at yde økonomisk hjælp på 10 mia. euro til den kriseramte cypriske økonomi. Hjælpen var som noget nyt betinget af krav om, at bankinskud over garantibeløbet på ca. 100.000 Euro bliver pålagt en betydelig engangsskat. Cypern er det femte kriseramte EU-land

efter Grækenland, Irland, Spanien og Portugal, som modtager en redningspakke.

1. april Lærerlockout

Efter et sammenbrud i overenskomstforhandlingerne mellem Lærernes Centralorganisation og Kommunernes Landsforening (KL) lockoutes omkring 67.000 overenskomstsatte lærere. Striden drejer sig især om lærernes arbejdstidsregler, som hidtil har været reguleret af overenskomsten. KL ønsker, at disse regler fremover afgøres lokalt i kommunerne og på skolerne. Lockouten betyder, at kommunerne lukker skolerne ved at nægte de overenskomstsatte lærere adgang. Den landsdækkende konflikt ender med at strække sig over 25 dage og afsluttes med et regeringsindgreb 26. april (se nedenfor).

18. april Kontanthjælpsreform

Regeringen indgår aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om en grundlæggende reform af kontanthjælpsystemet. Reformen betyder bl.a., at kontanthjælpen bliver afskaffet for unge under 30 år uden uddannelse og erstattet af uddannelseshjælp, der ligger på niveau med SU'en. Reformen betyder også, at ugifte samlevende fremover skal forsørge hinanden på lige fod med gifte par.

18. april Reform af SU-systemet

Regeringen og Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance indgår aftale om en reform af Statens Uddannelsesstøtte (SU). Aftalen indebærer bl.a., at hjemmeboende ikke får så meget i SU som hidtil, og at der bliver stillet højere krav til at blive færdig med uddannelsen på normeret tid. Herudover hæves det såkaldte SU-loft, så studerende må tjene 2.500 kr. mere om måneden uden fradrag i deres SU. Der indføres desuden et kørselsfradrag for studerende.

24. april Aftale om en vækstplan

Regeringen og Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti bliver enige om en vækstplan for perioden 2014-2020. Aftalen indeholder bl.a. en gradvis sænkelse af selskabsskatten fra 25 pct. til 22 pct. i 2016, lavere afgifter på energi og bedre adgang til finansiering for virksomheder.

26. april Regeringsindgreb i lærerkonflikten

Folketinget vedtager et lovforslag, som griber ind i lærerkonflikten og bringer lockouten i skolerne til ophør. Loven afskaffer de centrale bestemmelser for lærernes arbejdstid og ophæver retten til reduceret undervisningstid ('60-årsreglen') for de lærere er under 57 år, begge dele med virkning fra august 2014. Lærerne får en ekstra pulje på 1 mia. kr. til efteruddannelsesformål. Herudover gives en ekstra lønstigning på samlet 300 mio. kr. årligt som kompensation for udfasningen af 60-årsreglen.

3. maj Nationalbanken sænker udlånsrenten

Nationalbanken sænker udlånsrenten med 0,10 procentpoint (10 basispoint) fra 0,30 pct. til 0,20 pct.

20. maj Ny dagpengeaftale

Regeringen og Enhedslisten bliver enige om en aftale, der forlænger varigheden af den nuværende uddannelsesydelse og indfører en ny arbejdsmarkedsydelse for ledige, som opbruger dagpengereetten. Den nye, midlertidige arbejdsmarkedsydelse indføres 1. januar 2014 og udgør 60 pct. af

den maksimale dagpengesats for ikke-forsørgere og 80 procent for forsørgere. Den samlede periode med dagpenge, særlig uddannelsesyndelse og den ny arbejdsmarkedsyndelse kan højst udgøre fire år. Ydelsen er ikke afhængig af ægtefælleindkomst og familieformue.

13. juni Aftale om folkeskolereform

Regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti bliver enige om en ny aftale om folkeskolen. Aftalen består af to trin:

Trin 1. Fra august 2014 (aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti):

- Det bliver obligatorisk for skolerne at *tilbyde* lektiehjælp, men det er frivilligt for eleverne at *deltage*.
- Timetallet hæves, så en skoleuge udgør 30 timer i børnehaveklassen til 3. klasse, 33 timer i 4.-6. klasse og 35 timer i 7.-9. klasse. Eleverne vil dog - hvis de fravælger lektiehjælp - kun have en skoleuge på 28 timer i børnehaveklassen til 3. klasse, 30 timer i 4.-6. klasse og 33 timer i 7.-9. klasse. Det gælder kun i perioden frem til næste folketingsvalg.
- Ny tid til såkaldt understøttende undervisning i den øvrige del af skoledagen, fx varierede og differentierede undervisningsformer, bevægelse og træning i lektiecaféer.
- Mere idræt, motion og bevægelse svarende til 45 minutter i gennemsnit om dagen.
- Pædagoger og andre medarbejdere skal indgå mere i undervisningen.
- Der gennemføres regelforenklinger fx en lempelse af holddannelsesreglerne og enklere timestyring.
- Folkeskolelærerne får et kompetenceløft.

Trin 2. Efter næste folketingsvalg vil regeringen, Venstre og Dansk Folkeparti desuden fremsætte et lovforslag med ikrafttræden straks efter næste folketingsvalg. Forslaget indeholder to hovedelementer:

- En skoleuge på 30 timer fra børnehaveklassen til 3. klasse, 33 timer i 4.-6. klasse og 35 timer i 7.-9. klasse.
- Faglig fordybelse og lektiehjælp inden for skoletiden.

17. juni Frihandelsaftale mellem EU og USA på vej

USA og EU melder ud, at de nu vil indlede forhandlinger om en omfattende transatlantisk handelsaftale: *TTIP - Transatlantic Trade and Investment Partnership*.

I de nuværende regler er todsatserne mellem EU og USA forholdsvist lave, men varerne skal opfylde en række tekniske krav standarder og godkendelsesprocedurer. Forhandlingerne vil primært fokusere på at fjerne disse tidskrævede og fordyrende barrierer.

De 27 EU-lande er blevet enige om de europæiske betingelser for en frihandelsaftale, og EU-Kommissionen skal nu forhandle på deres vegne. Det første forhandlingsmøde ventes at finde sted i juli 2013, og det er målet at blive klar med en færdig aftale i løbet af 2014. Aftalen forventes at få stor betydning for Danmark, fordi vores eksport til USA er relativt stor.

26. juni Enighed i EU om ny landbrugsreform

Forhandlere fra parlamentet og EU's medlemslande når til enighed om en ny landbrugsreform for 2014-2020. Reformen indeholder tiltag, som skal gøre produktionen mere

miljøvenlig. 30 pct. af den direkte landbrugsstøtte bliver betinget af, at landmanden overholder grønne krav. Aftalen skal desuden sikre en mere fair fordeling af landbrugsstøtten. Dette betyder bl.a., at de nyeste EU-lande får mere landbrugsstøtte, mens de gamle EU-lande får mindre. Blandt tiltagene kan nævnes, at unge landmænd under 40 år fra 2015 kan søge om etableringsstøtte ved opstart af eget landbrug. Reformen skal nu godkendes af Europa-parlamentet og Rådet.

1. juli Kroatien bliver det 28. medlem af EU

Kroatien bliver EU's 28. medlemsland. Selve tiltrædelses-traktaten blev underskrevet i december 2011, og det var et enigt Folketing, som herefter bakkede op om, at Danmark kunne tilslutte sig Kroatiens optagelse.

8. aug. Ændringer i regeringen

- Erhvervs- og vækstminister Annette Vilhelmsen (SF) udnævnes til social-, børne- og integrationsminister.
- Social- og integrationsminister Karen Hækkerup (S) udnævnes til minister for fødevarer, landbrug og fiskeri.
- Handels- og investeringsminister Pia Olsen Dyhr (SF) udnævnes til transportminister.
- Forsvarsminister Nick Hækkerup (S) udnævnes til handels- og europaminister.
- Europaminister Nicolai Wammen (S) udnævnes til forsvarsminister.
- Medlem af Folketinget Henrik Sass Larsen (S) udnævnes til erhvervs- og vækstminister.
- Transportminister Henrik Dam Kristensen (S) og minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Mette Gjerskov (S) udtræder af regeringen.

27. aug. Regeringens finanslovsforslag for 2014

I forslaget er statens samlede udgifter budgetteret til 697 mia. kr. og indtægterne til 666 mia. kr. Underskuddet udgør derved 31 mia. kr. Af nye initiativer ønsker regeringen bl.a. at prioritere en række større offentlige byggeprojekter, flere penge til uddannelse og et løft af sundhedsområdet. Forslaget skal nu forhandles med de øvrige partier i Folketinget.

10. okt. Bankpakke 6 – Sifi-aftalen

Der er indgået en politisk aftale om skærpede krav til danske banker og realkreditinstitutter samt etablering af en bestyrelse for Finanstilsynet. Aftalen er indgået med partierne bag forligskredsen for finansiel stabilitet, dvs. alle Folketingets partier, undtagen Enhedslisten

- De største danske finansielle institutter, de såkaldte sifi'er (systemisk vigtige finansielle institutter) bliver underlagt særligt skærpede krav, så de bedre kan modstå fremtidige kriser. Foreløbigt er på basis af de seneste årsregnskaber udpeget 7 sifi-institutter: Danske Bank, Nykredit, Nordea Bank Danmark, Jyske Bank, Sydbank, BRF Kredit og DLR Kredit.
- De øvrige banker og realkreditinstitutter bliver også underlagt skærpede krav til kapital og likviditet.
- Den nye bestyrelse for finanstilsynet overtager Det Finansielle Råds nuværende opgaver og skal give faglig, organisatorisk og ledelsesmæssig sparring til finanstilsynets direktion.

28. okt. Stormen Allan

En kraftig, kortvarig storm/orkan rammer Danmark med rekord middelvind og rekord vindstød. Tre personer omkommer og flere bliver kvæstet. Stormen forårsager bl.a., at jernbanedriften bliver sat ud af drift i mere end to døgn, grundet væltede træer og løsevne bygningsgenstande.

19. nov. Valg til kommuner og regioner

Der er afholdt valg til kommuner og regioner. Venstre opnåede flere borgmesterposter end før valget, mens Socialdemokratiet opnåede færre. Den største ændring i vælgertilslutning skete for SF med en tilbagegang fra 14,5 pct. af stemmerne til kommunalvalget i 2009 til 5,6 pct. i 2013. Til gengæld opnåede Enhedslisten valg til 76 kommunalbestyrelser, idet partiet oplevede en fremgang fra 2,3 pct. af stemmerne i 2009 til 6,9 pct. i 2013.

21. nov. Ny udviklingsminister

Christian Friis Bach (R) trækker sig fra posten som udviklingsminister. Ny udviklingsminister bliver Rasmus Helveg Petersen (R). Christian Friis Bach trækker sig grundet afgivelse af urigtige oplysninger til Folketinget omkring vedtagelse af rejseregler for klimaorganisationen Global Green Growth Institute (GGGI), hvor Lars Løkke Rasmussen har været bestyrelsesformand siden maj 2012.

26. nov. Aftale om finanslov 2014

Regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti indgår aftale om finansloven for 2014. Aftalen indeholder bl.a. følgende nye initiativer: Fremrykning af skatte og afgiftslempelser fra Vækstplanen, bedre beskæftigelsesincitamenter for kontanthjælpsmodtagere, styrkelse af indsatsen på ældreområdet og på det sociale område, samt flere midler til øget grøn omstilling.

5. dec. Nelson Mandela dør

Sydafrikas tidligere præsident, Nelson Mandela, dør 95 år gammel. Mandela blev verdenskendt for sin mangeårige kamp mod apartheid og for demokrati og forsoning.

5.-6. dec. Stormen Bodil

En langvarig orkanagtig nordvestenstorm rammer Danmark og resulterer i omfattende skader med oversvømmelser, væltede træer mv. En person omkommer og flere kvæstes. Stormrådet beslutter, at der var stormflod flere steder i landet, fordi vandstanden var ekstrem høj, hvilket betyder, at mange danskere kan få erstatning for skaderne.

7. dec. WTO vedtager historisk global handelsaftale

Aftalen har til formål at lette verdenshandelen gennem enklere og hurtigere rammer for importører og eksportører. Den nye handelsaftale omfatter 180 lande og er den første af sin art siden organisationen blev oprettet for 18 år siden.

10. dec. Justitsminister Morten Bødskov trækker sig

Morten Bødskov (S) trækker sig fra posten som justitsminister grundet afgivelse af urigtige oplysninger til Folketingets retsudvalg i forbindelse med udvalgets besøg på Christiania.

11. dec. Udenrigsminister Villy Søvndal trækker sig

Villy Søvndal (SF) trækker sig fra posten som udenrigsminister grundet helbredsproblemer.

12. dec. Ændringer i regeringen

Statsministeren gennemfører en mindre ministerrokade:

- Skatteminister Holger K. Nielsen (SF) udnævnes til udenrigsminister.
- Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Karen Hækkerup (S) udnævnes til justitsminister.
- Medlem af Folketinget Jonas Dahl (SF) udnævnes til skatteminister.
- Medlem af Europa-Parlamentet Dan Jørgensen(S) udnævnes til minister for fødevarer, landbrug og fiskeri.